

Den Haag, 26 augustus 2010

Aan de informateur,
Mr. I.W. Opstelten.

Betreft: kabinetsformatie en Eerste Kamer

Zeer geachte heer Opstelten,

In uw van het staatshoofd ontvangen opdracht wordt uitgegaan van een stabiel kabinet dat kan rekenen op een vruchtbare samenwerking met de Staten-Generaal. Deze formulering bevat, in ieder geval impliciet, een verwijzing naar de positie van het te vormen kabinet in de verhouding met de Eerste Kamer. Die verhouding is van belang zowel in de komende periode tot aan de verkiezingen voor een nieuwe Eerste Kamer in mei 2011, als voor de periode daarna met een nieuw samengestelde senaat.

Hoewel over de aard en omvang van de staatsrechtelijke bevoegdheden van de Eerste Kamer op het punt van de parlementaire en politieke relatie met een kabinet, dat wil zeggen over de betekenis van de ministeriële verantwoordelijkheid en de toepasselijkheid van de vertrouwensregel discussie mogelijk is, staat wel vast dat de Eerste Kamer in het algemeen zonder enige terughoudendheid bevoegd is te oordelen over ingediende wetsvoorstellen en deze te verwerpen.

Ondergetekenden hebben kennis genomen van de speculaties die in de media zijn opgedoken over de mogelijke rol van de Eerste Kamer, zowel op de korte als op de langere termijn. Tevens hebben zij kennis genomen van de opmerking van de voorgaande informateur Lubbers in de Tweede Kamer, dat u de relatie met de Eerste Kamer nadrukkelijk zou moeten betrekken in uw onderzoek. Zij vragen zich in dat licht af of het niet verstandig zou zijn als u zich in uw onderzoek naar een vruchtbare samenwerking met de Staten-Generaal wat meer nadrukkelijk op de Eerste Kamer zelf zou richten.

Indien het tot definitieve afspraken komt tussen de thans onder uw leiding in onderhandeling zijnde fracties wordt de vraag naar een vruchtbare samenwerking met de Eerste Kamer manifest. Mocht u het, mede gelet op onze hiervoor weergegeven overwegingen, van belang vinden over deze vraag van gedachten te wisselen met de fracties van de partijen die niet bij de lopende onderhandelingen betrokken zijn, dan verklaren wij ons bereid een dergelijk gesprek aan te gaan. Voor de goede orde zij vermeld dat wij ervan hebben afgezien de collegae van de fracties van CDA en VVD hierbij rechtstreeks te betrekken. Onze overweging daarbij is dat

de vraag naar een vruchtbare samenwerking naar verwachting voor deze fracties eerder en in ander verband aan de orde zal zijn gekomen.

Wij wachten uw reactie met bijzondere belangstelling af.

Hoogachtend en met een vriendelijke groet,

J.W.M. Engels (D66)

H.C.P. Noten (PvdA)

M.J.M. Kox (SP)

E. Schuurman (Christen Unie)

C.P. Thissen (Groen Links)

G. Holdijk (SGP)

N. K. Koffeman (Partij voor de Dieren)

H. ten Hoeve (Onafhankelijke Senaatsfractie)

D. Yildirim (Solidara)

i.a.a. F.J.M. Werner (CDA)

U. Rosenthal (VVD)